

Swołowo

do odkryć

WARTO ZOBACZYĆ

1 Zagroda nr 15, Muzeum - ekspozycje, kasa Muzeum	6 Gospoda Swołowo
2 Zagroda nr 14, dom zagrodnika	7 Stodoła w zagrodzie nr 26
3 Remiza	8 Dom mieszkalny na nawsiu
4 Kościół	9 Serowarnia
5 Zagroda nr 8, Albrechta - wystawy	10 Zagroda Inicjatyw Twórczych

Szczegółowe informacje na stronie: www.swolowo.pl

Swołowo.

Na drodze do odkryć

Swołowo (gm. Słupsk, pow. Słupsk, woj. pomorskie) jest jedną z najlepiej zachowanych w Polsce wsi o układzie owalnicowym. Taki układ zakłada, że zabudowania ułożone są po zewnętrznej stronie centralnie położonego placu zwanego nawsiem. Tego typu wsie powstawały od średniowiecza.

Swołowo należy do najstarszych wsi w regionie słupskim. Pierwsze pisemne wzmianki o miejscowości pochodzą z 1230 roku, kiedy to sławieński książę nadał ją zakonowi Joannitów sprowadzonemu do Starego Sławna. Nadanie wsi Zelov lub Zwolow potwierdził w 1240 roku gdański książę Świętopełk II. W dalszym okresie Swołowo było własnością rodów szlachty pomorskiej m.in. von Below. Następnie wieś przeszła do terytorium Brandenburgii, potem Królestwa Prus. Do czasów uwłaszczenia, czyli do początku XIX wieku, miała charakter czynszowy. Mieszkało w niej wtedy kilkunastu wolnych chłopów, płacących podatki do Domeny Słupskiej oraz wolny sołtys, który był zwolniony z podatków, odpowiadający za prawno-gospodarczy porządek w miejscowości. Od początku XIX wieku w wyniku reform uwłaszczeniowych w państwie Pruskim chłopci uzyskali ziemię na własność. W tym okresie wykształciły się czworoboczne zagrody składające się z budynków gospodarczych i mieszkalnych, zamknięte budynkiem bramnym od strony drogi.

We wsi, jak w całym regionie, budowano w sposób charakterystyczny. Budynki mają konstrukcję szkieletową, wykorzystującą drewno, glinę i słomę. Drewniana konstrukcja malowana jest na czarno, a wypełnienia gliniane są bielone. Tworzy to wzór czarno-białej kraty. Na Pomorzu Środkowym architektura szkieletowa jest powszechna na obszarze rozciągającym się wzdłuż linii brzegowej Bałtyku. Stąd obszar ten został wykreowany jako markowy produkt turystyczny pod nazwą „Kraina w Kratę”. Wieś Swołowo, posiadająca najpiękniejszy zespół takiej architektury regionalnej, uznano stolicą Krainy w Kratę.

Wybitnym walorem wsi jest władające kilkunastoma obiektami Muzeum, prezentujące historię Swołowa. Unikatowy charakter instytucji przejawia się w tym, że znajduje się w żywej wsi. Zabytkowe zagrody zaadaptowano na wystawy i prezentacje historii regionu. Wśród kilkunastu interaktywnych ekspozycji muzealnych można zobaczyć dawne rzemiosła m.in.: ciesielstwo, stolarstwo, tkactwo, kowalstwo. Życie bogatego pomorskiego chłopca z początku XX wieku prezentuje w pełni zachowana Zagroda Albrechta.

W Zagrodzie Inicjatyw Twórczych swoją działalność prowadzi Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Słupsk. Miejsce to przygotowane jest na potrzeby działalności lokalnych artystów i rzemieślników. To przestrzeń kultury stworzona do realizacji działań i projektów artystycznych na płaszczyźnie lokalnej i międzynarodowej.

Muzeum w Swołowie oraz Gmina Słupsk rokrocznie organizują wspólnie imprezy i wydarzenia plenerowe m.in. Niedzielę Palmową, Babie Lato - Święto Miodu i Nalewek, Dożynki, Na Świętego Marcina Najlepsza Pomorska Gęsina, Święto Ziół na Matki Boskiej Zielnej.

Zwiedzający mogą we wsi zasmakować miejscowych produktów: gęsiny w Gospodzie oraz wiejskich serów w serowni „Statkiewiczówka”.

Zagroda Albrechta z XIX w.

Kościół pw. Wniebowzięcia NMP z XIV w.

„Żywa zagroda” w Swołowie.

Sieć Najciekawszych Wsi opowieść o wartościach wiejskiego dziedzictwa

ZAPRASZA

Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie,
Gmina Słupsk - Zagroda Inicjatyw Twórczych

Godziny otwarcia: sezon letni: poniedziałek - wstęp wolny,
wtorek - niedziela: 10:00 - 18:00 ^[1]
sezon jesienno - zimowy: **wtorek - niedziela: 10:00 - 16:00** ^[1]

^[1] Aktualne godziny otwarcia na: www.swolowo.pl

WYDARZENIA CYKLICZNE

EtnoBaltica - Festiwal Kultury Ludowej (lipiec - sierpień)
Zielna, zielna - święto ziół (sierpień)
Plener kowalski (sierpień)
Gminne Święto Plonów (wrzesień)
Babie lato - Święto miodu i konkurs pomorskich nalewek (wrzesień)
Na Św. Marcina najlepsza pomorska gęsina (listopad)
Jarmark Bożonarodzeniowy (grudzień)

Sieć Najciekawszych Wsi
opowieść o wartościach wiejskiego dziedzictwa
www.siecnajeciekawszychwsi.pl

Projekt Polskiej Sieci Odnowy
i Rozwoju Wsi realizowany w Swołowie
przez gminę Słupsk
i Muzeum Kultury Ludowej Pomorza w Swołowie

